

PROCES-VERBAL nr. 1
al ședinței extraordinare
a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

26 mai 2023
ora 09.00

or. Cimișlia

Prezidează ședința: **DI Mihail Olărescu**, președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare (în continuare CRD) Sud.

Total membri ai CRD Sud - 31 persoane

Membri ai CRD Sud prezenți - 19 persoane

Membri ai CRD Sud absenți - 12 persoane

Invitați:

Igor MALAI, Șef, Direcția Politici de Dezvoltare Regională și Locală, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR).

Modul de desfășurare:

Ședința a fost desfășurată **în format online, pe platforma Google Meet.**

Date de acces:

<https://meet.google.com/opn-myao-ftt?hs=224>

Mersul ședinței

Dna Alina Untilă, secretarul Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, a anunțat că la ședință sunt prezenți 19 membri ai CRD Sud și că ședința este deliberativă.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui CRD Sud în legătură cu expirarea mandatului.**
- 2. Cu privire la audierea Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru perioada ianuarie-decembrie 2022.**
- 3. Cu privire la prezentarea și aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud pentru anul 2023.**
- 4. Cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din FNDRL.**
- 5. Cu privire la Raportul de evaluare a Cererilor de finanțare depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din FNDRL, ediția noiembrie 2022.**
- 6. Cu privire la aprobarea listei prioritare a proiectelor propuse pentru examinare în cadrul comisiei interministeriale.**
- 7. Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.**

DI Mihail Olărescu, președintele CRD Sud, a declarat ședința deschisă și a adus la cunoștință subiectele incluse pe ordinea de zi.

Înainte de a supune la vot ordinea de zi, președintele CRD a oferit cuvânt vorbitorilor conform Agendei.

DI Igor Malai, Șef al Direcției Politici de Dezvoltare Regională și Locală din cadrul MIDR, a venit cu un cuvânt de salut, exprimându-și recunoștința față de membrii CRD Sud pentru faptul că își asumă cu responsabilitate acest rol important care le revine și a ținut să precizeze că domeniul de dezvoltare regională rămâne a fi prioritar chiar dacă în ultimul timp se vorbește mai mult despre dezvoltarea locală, aceste două politici nu se exclud una pe alta. Conform conceptului care este, politicile de dezvoltare locală vin ca să completeze politica de dezvoltare regională.

Dna Olga Zlati, director interimar al ADR Sud, a salutat membrii CRD, punctând că conlucrarea productivă împreună este un scop comun pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare regională, la nivel de regiune, și doar prin unitate lucrurile vor fi palpabile pe segmentul dat. Agenția va fi mereu deschisă pentru autoritățile publice locale, sectorul asociativ și cel privat pentru că lucrurile frumoase se fac doar împreună.

Alte propuneri la ordinea de zi nu au fost recepționate, ordinea de zi fiind supusă votului.

S-a votat: **Pro – 19**

Contra - 0

Abținut – 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

Președintele ședinței a demarat procesul de examinare a subiectelor incluse pe ordinea de zi, oferind cuvântul raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii.

1. S-a examinat: Cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui CRD Sud în legătură cu expirarea mandatului.

DI Mihail Olărescu, președintele CRD Sud, a anunțat că conform rotației și înțelegerilor anterioare, a ajuns rândul raionului Cahul să preia conducerea Consiliului Regional, iar raionul Ștefan Vodă să preia mandatul de vicepreședinte.

DI Nicolae Dunas, președintele raionului Cahul, a anunțat că susține activitatea ADR Sud și este de acord să preia conducerea CRD Sud pentru următoarea perioadă.

În replică, **DI Ion Oboroceanu, membru al CRD Sud,** a propus ca doritorii din rândul președinților de raioane care doresc să preia conducerea, să se expună.

Candidatura dlui Nicolae Dunas a fost supusă dezbaterilor.

DI Vladislav Cociu, membru al CRD Sud, a luat cuvântul și a propus ca DI Dunas să se prezinte și să dea asigurări că va fi obiectiv și va susține toată Regiunea.

DI Ion Oboroceanu, membru al CRD Sud, a solicitat secretariatului prezentarea informației cu privire la numărul de proiecte înaintate, acceptate și suma investită per raioane.

DI Nicolae Prițcan, membru al CRD Sud, s-a expus ca propunerea dlui Oboroceanu să fie luată la evidență și prezentată la următoarea ședință a CRD Sud. De asemenea, a susținut candidatura Dlui Dunas în calitate de președinte a Consiliului Regional.

DI Nicolae Dunas, președinte al raionului Cahul, a confirmat că este deschis pentru conlucrare și colaborare.

DI Igor Malai, Șeful Direcției Politici de Dezvoltare Regională și Locală din cadrul MIDR, a anunțat că respectă alegerea membrilor Consiliului și că Ministerul va susține candidatura propusă de aceștia și a informat despre acele modificări care au fost operate în Hotărârea de Guvern nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova care prevăd că președintele și vicepreședintele sunt aleși din rândul membrilor-reprezentanți ai autorităților publice locale cu votul majorității plus unu al membrilor permanenți pe un termen de doi ani, fără posibilitatea de a deține două mandate consecutive.

În cele ce urmează, DI Mihail Olărescu a supus votului candidatura Dlui Nicolae Dunas, înaintată la funcția de președinte al CRD Sud.

Dna Alina Untilă a anunțat că dl Dorin Marin a părăsit ședința și din acest moment la ședință participă 18 membri CRD Sud.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 1

Cu majoritatea voturilor membrilor CRD prezenți la ședință, DI Nicolae Dunas a fost ales în funcția de președinte al CRD Sud pentru o perioadă de doi ani.

DI Mihail Olărescu a mulțumit membrilor CRD Sud și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru conlucrare și a menționat că îi transmite mai departe mandatul colegului său, Dlui Nicolae Dunas.

DI Igor Malai, în numele Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale i-a mulțumit Dlui președinte Olărescu pentru activitatea realizată și colaborarea eficientă cu ministerul de ramură pe parcursul mandatului deținut și a urat succes noului președinte ales.

În continuare prezidează ședința **DI Nicolae Dunas**, președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

DI Nicolae Dunas, președinte CRD Sud, a supus votului candidatura dlui Vasile Maxim, președintele raionului Ștefan Vodă, pentru funcția de vicepreședinte al CRD Sud.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 1

Cu majoritatea voturilor membrilor CRD prezenți la ședință, DI Vasile Maxim a fost ales în funcția de vicepreședinte al CRD Sud pentru o perioadă de doi ani.

Președintele ședinței a supus votului proiectul deciziei în întregime.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 1

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/01 din 26.05.2023 cu privire la alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

2. S-a examinat: Cu privire la audierea Raportului de progres privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 pentru perioada ianuarie-decembrie 2022.

Dna Olga Diaconu, șef Secție monitorizare și evaluare, ADR Sud, a prezentat Raportul privind implementarea Programului Operațional Regional (POR) Sud 2022-2024, în perioada

ianuarie-decembrie 2022, care reflectă principalele activități desfășurate de ADR Sud în perioada respectivă conform Planului anual de implementare a POR Sud 2022-2024, pentru anul 2022.

Întrebări pe marginea raportului prezentat nu au fost recepționate. Propuneri de completare sau modificare a proiectului de decizie nu au parvenit.

Președintele ședinței a propus de a lua act de informația cu privire la Raportul privind implementarea de către ADR Sud a Programului Operațional Regional (POR) Sud 2022-2024, în perioada ianuarie-decembrie 2022, și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 18**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/02 din 26.05.2023 cu privire la aprobarea Raportului privind implementarea POR Sud 2022-2024, în perioada ianuarie-decembrie 2022.

3. S-a examinat: Cu privire la prezentarea și aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud pentru anul 2023.

Dna Irina Coroian, șef Secție planificare și cooperare regională, ADR Sud, a prezentat Planul de implementare a Programului Operațional Regional Sud pentru anul 2023, care reflectă acțiunile și proiectele planificate de agenție în corespundere cu obiectivele generale și direcțiile prioritare ale POR Sud 2022-2024.

DI Vladislav Cociu, membru al CRD Sud, s-a adresat către raportor cu întrebarea cât de relevant este ca un proiect să se regăsească în POR dacă nu este asigurat cu surse de finanțare.

Dna Irina Coroian a menționat că unele proiecte din POR sunt în căutarea surselor de finanțare, dar în momentul în care, spre exemplu, autoritatea publică locală a identificat un donator/finanțator, aceasta este în drept să notifice agenția privind retragerea dosarului proiectului și/sau implementarea acestuia.

Dna Olga Zlati, director interimar ADR Sud, a adus la cunoștință că Agenția în comun cu MIDR, a pregătit Portofoliul proiectelor din POR care se află în căutare de surse de finanțare, pentru a fi prezentat în cadrul Summitului.

Alte întrebări cu referire la Planul anual de implementarea a POR Sud 2022 - 2024 nu au fost adresate.

Președintele ședinței a propus de a aproba Planul de implementare a POR Sud pentru anul 2023, și a supus votului proiectul deciziei.

Dna Alina Untilă a anunțat că dna Nițoreanu Svetlana a părăsit ședința și din acest moment la ședință participă 17 membri CRD Sud.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/03 din 26.05.2023 cu privire la aprobarea Planului de implementare a Programului Operațional Regional Sud pentru anul 2023.

4. S-a examinat: Cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din FNDRL.

DI Andrei Popușoi, șef Secție management integrat al proiectelor, ADR Sud, a prezentat o informație amplă cu privire la progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program (DUP) 2022-2024, finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

Întrebări pe marginea informației prezentată de raportor nu au fost recepționate.

Președintele ședinței a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se ia act de progresul implementării, în Regiunea de Dezvoltare Sud, a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din FNDRL, cu adoptarea Deciziei nr. 01/04 din 26.05.2023.

5. S-a examinat: Cu privire la Raportul de evaluare a Cererilor de finanțare depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din FNDRL, ediția noiembrie 2022.

DI Andrei Popușoi, șef Secție management integrat al proiectelor, ADR Sud, a prezentat Raportul de evaluare a Cererilor de finanțare depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din FNDRL, ediția noiembrie 2022.

DI Ion Oboroceanu, membru al CRD Sud, s-a adresat către raportor cu întrebarea cine decide prioritatea proiectelor și de ce unele proiecte vitale (sistem de canalizare) nu sunt finanțate în primul rând.

DI Andrei Popușoi, șef Secție management integrat al proiectelor, ADR Sud, a punctat că fiecare Apel are criteriul său de eligibilitate și domeniul său de intervenție. Dacă se face referință la implementarea nemijlocită a proiectelor, chiar dacă avem alocată suma de 30 – 40 mil. lei anual, respectiv suma dată poate să nu fie valorificată din motivul redistribuirii bugetului (schimbări a devizelor de cheltuieli, tergiversarea procesului de achiziții, procesul tergiversat de recepționare a rapoartelor și devizelor).

DI Vladislav Cociu, membru al CRD Sud, s-a adresat către raportor cu întrebarea care a fost criteriul de stabilire a punctajului 80 sau 90 de puncte a proiectelor depuse în cadrul Apelului competitiv pentru a fi incluse în POR Sud 2022 – 2024 și a propus ca plafonul minim să fie de 80 de puncte.

DI Andrei Popușoi, șef Secție management integrat al proiectelor, ADR Sud, a comunicat că decizia aparține membrilor CRD.

DI Alexandru Bujorean, membru al CRD Sud, a susținut ideea Dlui Vladislav Cociu, în contextul în care primăriile orașelor Leova și Ștefan Vodă au calitatea de aplicanți la Apelul competitiv.

Alte întrebări către raportor nu au fost.

Președintele ședinței a propus de a lua act de raportul prezentat și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/05 din 26.05.2023 cu privire la audierea Raportul de evaluare a cererilor de finanțare depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din FNDRL, ediția noiembrie 2022.

Președintele ședinței a propus de a stabili punctajul de trecere minim de 80 de puncte și aprobarea listei proiectelor depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, ediția noiembrie 2022, care urmează a fi incluse în Programul Operațional Regional Sud 2022-2024.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/06 din 26.05.2023 cu privire la aprobarea listei proiectelor depuse în cadrul Apelului competitiv aferent Concursului de selectare a proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizarea economică și socială a orașelor, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, ediția noiembrie 2022, care urmează a fi incluse în Programul Operațional Regional Sud 2022-2024.

6. S-a examinat: Cu privire la aprobarea listei prioritare a proiectelor propuse pentru examinare în cadrul comisiei interministeriale.

DI Andrei Popușoi, șef Secție management integrat al proiectelor, ADR Sud, a prezentat lista proiectelor care urmează a fi incluse în POR Sud 2022-2024 în baza Deciziei CRD Sud nr. 01/06 din 26.05.2023.

Președintele ședinței a propus de a stabili punctajul de trecere minim de 80 de puncte și aprobarea listei prioritare a proiectelor propuse pentru examinare în cadrul comisiei interministeriale, și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 17**

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/07 din 26.05.2023 cu privire la aprobarea listei prioritare a proiectelor propuse pentru examinare în cadrul comisiei interministeriale.

7. S-a examinat: Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

Dna Viorica Strelciuc, jurist, ADR Sud, a prezentat proiectul noului Regulament de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 127 din 08.02.2008 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și a modificărilor efectuate prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 22.02.2023.

DI Gheorghe Netedu, membru al CRD Sud, a întrebat care sunt resursele regionale pe care le poate mobiliza CRD Sud în contextul pct. 13 lit. b) din prezentul Regulament.

Dna Olga Zlati, director interimar ADR Sud, a punctat că resursele regionale mobilizate de CRD Sud se conțin chiar și în exercițiul de astăzi și anume prin selectarea proiectelor prioritare pentru regiune și acordarea punctajului necesar pentru a fi incluse în Programul Operațional Regional, cât și remiterea acestora către comisia interministerială.

DI Gheorghe Netedu, membru al CRD Sud, s-a referit în continuare, cu titlu de propunere, la înlocuirea sintagmei care se conține în pct. 17 „numirii” cu sintagma „alegerii”; sintagmelor care se conțin în pct. 19 lit. a) „organizează și asigură convocarea ședințelor Consiliului Regional”

cu sintagma „asigură convocarea Consiliului Regional în ședințe” și lit. b) „pregătește și prezintă materialele în cadrul ședințelor Consiliului Regional” cu „secretarul asigură pregătirea și aduce la cunoștința membrilor Consiliului Regional materialele pentru ședințe”.

DI Tătărescu Alexandru, membru al CRD Sud, a întrebat de ce a fost redus numărul membrilor sectorului asociativ și privat.

Dna Olga Zlati, director interimar ADR Sud, a menționat că această modificare a fost agreată pentru toate regiunile și a survenit ca rezultat al noului concept de dezvoltare regională, de actualizare a componenței consiliilor regionale pentru dezvoltare.

DI Vladislav Cociu, membru al CRD Sud, s-a adresat cu întrebarea dacă modificările au fost consultate cu societatea.

Dna Olga Zlati, director interimar ADR Sud, a menționat că modificările date au parcurs toate etapele necesare, deci a fost un proces respectat.

DI Tătărescu Alexandru, membru al CRD Sud, s-a expus asupra corectitudinii alegerii membrilor CRD din partea sectorului asociativ și privat în contextul în care până acum toate raioanele erau egale. După aceste modificări există riscul ca unele raioane să fie reprezentate de mai puțini membri, desigur fiind important și faptul că membrii trebuie să participe mai activ și cu mai multă responsabilitate.

DI Vladislav Cociu, membru al CRD Sud, a fost de acord cu dl Tătărescu Alexandru, menționând că raioanele nu vor avea posibilitatea să-și delege persoanele care să-i reprezinte.

Raportorul a punctat că toți potențialii membri sunt în drept de a participa la concursul pentru selectarea membrilor CRD, Regulamentul a fost modificat conform prevederilor Regulamentului-cadru aprobat de Guvern.

Președintele ședinței a propus de a aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud cu propunerile punctate, și a supus votului proiectul deciziei.

S-a votat: **Pro – 15**

Contra - 1

Abținut – 1

S-a decis: Se adoptă Decizia nr. 01/08 din 26.05.2023 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

Președintele ședinței a anunțat ședința închisă.

Președintele CRD Sud

Digitally signed by Duna Nicolae
Date: 2023.05.31 15:11:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nicolae DUNAS

Contrasemnăt

Secretarul Consiliului

Alina UNTILĂ